



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 119/04-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. októbra 2004 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Eduarda Báránya a Štefana Ogurčáka prerokoval prijatú sťažnosť Ing. L. M., V. M., P. M. a R. M., všetci bytom K., zastúpených advokátom JUDr. R. K., Advokátska kancelária, K., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a porušenia práva na prejednanie vecí v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C 40/97 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C 40/97 porušil právo Ing. L. M., V. M., P. M. a R. M., aby sa ich vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ich právo na prerokovanie vecí v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C 40/97 p r i k a z u j e konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

3. Ing. L. M., V. M., P. M. a R. M. p r i z n á v a každému zvlášť primerané finančné zadost'učinenie v sume 10 000 Sk (slovom desaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Košice I p o v i n n ý im vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Ing. L. M., V. M., P. M. a R. M. p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 14 028 Sk (slovom štrnásťtisíc dvadsaťosem slovenských korún), ktorú je Okresný súd Košice I p o v i n n ý vyplatiť ich advokátovi JUDr. R. K., Advokátska kancelária, K., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 30. júna 2004 č. k. I. ÚS 119/04-13 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť Ing. L. M., V. M. (ďalej aj „sťažovateľka v druhom rade“), P. M. a R. M., všetci bytom K. (ďalej aj „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. R. K., Advokátska kancelária, K., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C 40/97.

2. V sťažnosti sťažovatelia uviedli, že 31. januára 1997 podali okresnému súdu žalobu o vypratanie bytu. Toto konanie, ktoré bolo vedené pod sp. zn. 25 C 40/97, je na okresnom súde stále bez právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

3. Sťažovatelia okrem vyslovenia porušenia ich práv podľa označených článkov ústavy a dohovoru a prikázania okresnému súdu vo veci konať „bezodkladne“ žiadali priznať primerané finančné zadosťučinenie „vo výške 100 000 Sk“, pretože: „Porušenie vyššie uvádzaného ústavného práva sťažovateľov je o to citeľnejšie, že v konaní voči ktorému táto sťažnosť smeruje ide o ochranu ich vlastníckeho práva k bytu, v ktorom sa neoprávnene zdržiavajú iné osoby (odporcovia v dotknutom konaní), ktoré prietahy v konaní len napomáhajú udržiavaniu protiprávneho stavu a bránia sťažovateľom v realizácii ich vlastníckeho práva.

Sťažovatelia navyše, poukazujúc na vyššie uvedené, úplne stratili dôveru, že v prípade akéhokoľvek porušenia práva je tu garancia nápravy zo strany authority, akou by súd mal byť, že tento bude rozhodovať v súlade s ústavou a zákonmi, a že o ich právnom nároku bude rozhodnuté v primeranej lehote tak, aby bola zabezpečená ich právna istota, čo sa však v opísovanom prípade vôbec nestalo.

Keďže je právna istota jedným zo základných atribútov právneho štátu a nakoľko bola dôvera sťažovateľov v právnu istotu závažným spôsobom narušená, sťažovateľom tak vznikla morálna ujma spočívajúca tiež v pocitoch nedôvery v súdny systém a jeho účinnosť.“

Sťažovatelia zároveň žiadali, aby ústavný súd uložil okresnému súdu zaplatiť ich právnomu zástupcovi trovy právneho zastúpenia v sume 14 028 Sk.

4. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci 16. augusta 2004 písomne vyjadril predseda okresného súdu JUDr. A. M.. V odpovedi na toto stanovisko sa 2. septembra 2004 vyjadril aj právny zástupca sťažovateľov.

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa

s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práva podľa označených článkov ústavy a dohovoru. Jej prerokovanie na ústavnom pojednávaní - vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou základného práva - ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci (napr. I. ÚS 157/02).

II.

Zo sťažnosti a k nej pripojených písomností, zo spisu okresného súdu sp. zn. 25 C 40/97 a písomných vyjadrení účastníkov konania ústavný súd zistil nasledovný relevantný priebeh a stav tohto konania:

Sťažovatelia sa návrhom podaným okresnému súdu 31. januára 1997 domáhali proti odporkyňi E. G. (ďalej aj „odporkyňa č. 1“) vypratania bytu č. 75 v K., pretože ho užíva bez právneho titulu.

Okresný súd 26. februára 1997 zaslal návrh odporkyňi na vyjadrenie.

Dňa 16. marca 1998 okresný súd predvolal účastníkov na pojednávanie.

Na prvom pojednávaní konanom 17. apríla 1998 okresný súd zistil, že okrem odporkyne je v predmetnom byte viac bývajúcich. Z uvedeného dôvodu odročil pojednávanie na neurčito.

Sťažovatelia 11. mája 1998 rozšírili svoj návrh aj proti odporcom K. G.; Z. B., E. B., G. B. a S. G. (ďalej aj „odporcovia č. 2 až 6), bývajúcim v byte č. 75 v K.

Návrh na začatie konania zaslal okresný súd 10. júna 1998 odporcom č. 2 až 6 na vyjadrenie (ktoré bolo okresnému súdu predložené právnu zástupkyňou odporcov 7. augusta 1998).

Právny zástupca sťažovateľov 20. novembra 1998 urgoval vytýčenie termínu pojednávania.

Okresný súd 28. decembra 1998 predvolal sťažovateľov a odporcov, ako aj ich právnych zástupcov na pojednávanie, ktorého termín určil na 14. január 1999.

Na tomto pojednávaní okresný súd pripustil pristúpenie odporcov č. 2 až 6 do konania. Pojednávanie odročil na neurčito z dôvodu vyhotovenia a doručenia tohto uznesenia účastníkom (uznesenie bolo doručené účastníkom v čase od 20. do 22. januára 1999).

Sťažovatelia 12. februára 1999 urgovali vytýčenie termínu pojednávania.

Okresný súd 25. februára 1999 predvolal účastníkov a ich právnych zástupcov na pojednávanie, ktorého termín určil na 25. marec 1999. Pre neúčast' odporcov a sťažovateľov v prvom, treťom a štvrtom rade pojednávanie odročil na 7. máj 1999 s tým, že neprítomných účastníkov predvolá pod hrozbou poriadkovej pokuty.

Dňa 4. mája 1999 právna zástupkyňa odporcov oznámila okresnému súdu, že odporcovia podali okresnému súdu návrh „na určenie nájmu bytu“.

Na pojednávaní konanom 7. mája 1999 (za prítomnosti sťažovateľky v druhom rade, odporcov a právnych zástupcov účastníkov) bol vykonaný výsluch odporcov. Pojednávanie bolo odročené na 11. máj 1999 za účelom rozhodnutia vo veci.

Na pojednávaní konanom 11. mája 1999 (prítomná sťažovateľka v druhom rade, odporcovia a právni zástupcovia účastníkov) predniesli odporcovia tvrdenie, že odporkyňa č. 1 vznikol riadny nájomný vzťah s mestskou časťou Košice – Staré Mesto (ďalej len „mestská časť“). Z uvedeného dôvodu bolo pojednávanie odročené na 16. júl 1999.

Okresný súd 2. júna 1999 vyžiadal správu od mestskej časti o tom, či odporkyňa č. 1 platila riadne nájomné za užívanie bytu. Podľa odpovede mestskej časti zo 17. júna 1999 odporkyňa č. 1 nikdy nebola nájomníčkou sporného bytu a mestská časť nemá prehľad o platbách nájomného.

Okresný súd 29. júna 1999 oznámil účastníkom zmenu termínu pojednávania obnoveného na 9. september 1999.

Z dôvodu ospravedlnenej neprítomnosti právnej zástupkyne odporcov (čerpanie dovolenky) bolo pojednávanie odročené na 7. október 1999. Na tomto pojednávaní (prítomní sťažovateľka v druhom rade, odporcovia, právni zástupcovia účastníkov) bol oboznámený obsah súdneho spisu sp. zn. 20 C 463/99. V tomto konaní odporkyňa č. 1 žiadala okresný súd o určenie, že je nájomníčkou predmetného bytu (odporcom v uvedenom spore bola mestská časť). Po prednesoch právnych zástupcov účastníkov vyhlásil okresný súd rozsudok, ktorým uložil odporcom vypratať byt.

Rozsudok č. k. 25 C 40/97-55 zo 7. októbra 1999 bol doručený právnym zástupcom účastníkov 26. novembra 1999.

Predmetný rozsudok napadli odvolaním 7. decembra 1999 sťažovatelia a 9. decembra 1999 odporcovia.

Okresný súd 28. decembra 1999 doručil odvolania právnym zástupcom účastníkov na vyjadrenie a vyzval účastníkov na úhradu poplatku za odvolanie.

Podaním zo 14. januára 2000 sťažovatelia odôvodnili svoje odvolanie. Toto podanie bolo doručené 1. februára 2000 právnej zástupkyňi odporcov na vyjadrenie.

Okresný súd 1. februára 2000 doručil súdny spis s odvolaniami Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“).

Krajský súd uznesením č. k. 13 Co 57/00-74 z 29. mája 2000 zrušil prvostupňový rozsudok a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Do právoplatného skončenia veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 20 C 463/99 odporučil konanie prerušiť.

Súdny spis sp. zn. 25 C 40/97 bol doručený späť okresnému súdu 29. júna 2000 a uznesenie krajského súdu bolo doručené právnym zástupcom účastníkov 18., resp. 19. júla 2000.

Dňa 18. augusta 2000 bol k posudzovanej veci pripojený súdny spis sp. zn. 20 C 463/99.

Okresný súd uznesením č. k. 25 C 40/97-78 z 25. augusta 2000 prerušil konanie do právoplatného skončenia veci vedenej pod sp. zn. 20 C 463/99 (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 20. septembra 2000).

Právny zástupca sťažovateľov 23. júna 2003 oznámil okresnému súdu, že vec vedená pod sp. zn. 20 C 463/99 je od 22. mája 2003 právoplatne skončená, a žiadal vytýčiť termín pojednávania.

Okresný súd 24. septembra 2003 predvolal účastníkov na pojednávanie, ktorého termín určil na 20. november 2003.

Podaním z 20. októbra 2003 okresný súd upovedomil účastníkov o zmene termínu pojednávania stanoveného na 29. január 2004 (pre chorobu zákonnej sudkyne).

Pojednávanie sa neuskutočnilo ani v tomto termíne (tiež z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne).

Okresný súd 10. februára 2004 predvolal účastníkov na pojednávanie stanovené na 20. máj 2004 (v uvedený deň urgoval advokát sťažovateľov vytýčenie termínu pojednávania).

Právna zástupkyňa odporcov 19. mája 2004 ospravedlnila (pre kolíziu termínov) svoju neúčasť na pojednávaní.

Pojednávanie konané 20. mája 2004 (prítomní právny zástupca sťažovateľov a odporcovia) bolo odročené na 21. október 2004. Právnemu zástupcovi sťažovateľov bola uložená povinnosť oznámiť, či sťažovatelia trvajú na zmene petitu návrhu prednesenej 15. januára 1999 (odpoveď z 25. mája 2004 – sťažovatelia trvajú na upravenom petite).

Pokynom zo 16. júla 2004 pre súdnu kanceláriu bol spis postúpený vyššiemu súdnemu úradníkovi na vypracovanie uznesenia o súhlase na zmenu petitu návrhu.

Uznesenie č. k. 25 C 40/97-102 z 23. júla 2004 o pripustení zmeny petitu žaloby nadobudlo právoplatnosť 29. júla 2004.

Podpredsedníčka okresného súdu 5. augusta 2004 požiadala zákonnú sudkyňu o vypracovanie vyjadrenia k sťažnosti podanej sťažovateľmi ústavnému súdu. Vyjadrenie predsedu okresného súdu zo 16. augusta 2004 k vecnej stránke sťažnosti podanej sťažovateľmi ústavnému súdu bolo doručené ústavnému súdu 25. augusta 2004.

III.

1. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C 40/97 došlo k porušeniu práva sťažovateľov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec (...) prerokovala bez zbytočných prietahov (...)“, resp. v čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého „Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola (...) v primeranej lehote prejednaná (...) súdom (...), ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch (...)“.

2. Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení zo 16. augusta 2004 okrem uvedenia podrobného prehľadu úkonov v konaní konštatoval, že „... *súd vo veci priebežne a bez zbytočných prietahov koná*“.

3. Sťažovatelia reagovali na toto vyjadrenie okresného súdu prostredníctvom svojho právneho zástupcu listom z 2. septembra 2004 v ktorom uviedli, že „... od podania návrhu... uplynula doba viac ako siedmich rokov, čo spôsobuje vysoký stupeň neistoty účastníkov konania.

... Už vytyčenie prvého pojednávania po uplynutí doby viac ako jedného roka od podania návrhu... znamenalo zrejme prieťahy v konaní.

... Rovnako doba viac ako pol roka uplynula odo dňa doručenia rovnopisu návrhu... žalovaným v 2. – 6. rade (13. 5. 1998) a dňom 22. 12. 1998, kedy porušovateľ vytyčil termín pojednávania na deň 14. 1. 1999.

... S ohľadom na uvedené neobstojí tvrdenie porušovateľa o neexistencii prieťahov v konaní, v dôsledku čoho sťažovatelia trvajú na podanej ústavnej sťažnosti...“.

4. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Judikatúra ústavného súdu a ESLP sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

4.1. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom posúdenia je občianskoprávne konanie (vo veci vypratania bytu), ktoré sa začalo 31. januára 1997, teda pred vyše siedmimi rokmi, a nie je k dnešnému dňu právoplatne skončené.

4.2. Ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť (skutkovú, právnu), na základe ktorej - samostatne alebo v spojení s inými - by mohol predmetnú vec vrátane konania o nej posúdiť ako zložitú.

4.3. Pri posudzovaní správania sťažovateľov v posudzovanom konaní (účasť na pojednávaniach, aktívny prístup prispievajúci k plynulosti konania dokumentovaný urgovaním termínov pojednávania, promptná reakcia na požiadavky súdu na vyjadrenie žalovaných) ústavný súd nezistil žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by bolo potrebné pripísať na ich ťarchu pri posudzovaní vplyvu ich správania na dĺžku konania v predmetnej veci.

4.4. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci, pričom zbytočné prieťahy v konaní posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu.

Sťažovatelia sa domáhajú vyslovenia porušenia v sťažnosti označených základných práv, pričom namietajú jednak celkovú dĺžku konania („... *uplynula doba viac ako siedmich rokov ...*“), no najmä „*vytýčenie prvého pojednávania po uplynutí viac ako jedného roka od podania návrhu ...*“ a dobu „... *viac ako pol roka ... odo dňa doručenia rovnopisu návrhu... žalovaným... a dňom 22. 12. 1998, kedy porušovateľ vytýčil termín pojednávania na deň 14. 1. 1999*“.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že konanie v predmetnej veci od podania návrhu (31. januára 1997) do doručenia sťažnosti ústavnému súdu (23. júna 2004) trvá na okresnom súde takmer sedem rokov a päť mesiacov. Okresný súd vo veci meritórne rozhodol rozsudkom zo 7. októbra 1999, no jeho rozhodnutie bolo uznesením krajského súdu z 29. mája 2000 zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a rozhodnutie. V intenciách zrušujúceho rozhodnutia okresný súd konanie prerušil (25. augusta 2000) do právoplatnosti rozhodnutia (skončenia) veci vedenej pod sp. zn. 20 C 463/99 (t. j. do 22. mája 2003).

Samotné prerušenie konania bolo vyvolané nutnosťou počkať na výsledok sporu vo veci sp. zn. 20 C 463/99 (týkajúcej sa tých istých odporcov a aj toho istého predmetu sporu – bytu) ako právne významnú skutočnosť pre rozhodnutie vo veci samej. Nečinnosť okresného súdu v čase prerušenia konania nekvalifikuje ústavný súd z uvedeného dôvodu ako priet'ah v konaní spôsobený okresným súdom (teda ako zbytočný priet'ah), hoci jeho trvanie (dva roky a deväť mesiacov) významnou mierou predĺžilo doterajšiu dĺžku predmetného konania.

Po odpočítaní doby trvania odvolacieho konania (od 1. februára 2000 do 29. júna 2000, keď sa súdny spis nachádzal na krajskom súde, t. j. 5 mesiacov) a doby trvania prerušenia konania (v rozsahu dvoch rokov a deviatich mesiacov) ústavný súd zameral svoju pozornosť na zvyšné obdobie činnosti okresného súdu v rozsahu štyroch rokov a dvoch mesiacov, pričom konštatoval, že okresný súd bol v obdobiach od 26. februára 1997 (zaslanie návrhu na vyjadrenie odporcom) do 16. marca 1998 (predvolanie na pojednávanie), t. j. v trvaní vyše dvanástich mesiacov, a od 7. augusta 1998 (zaslanie vyjadrenia odporcov k rozšírenému návrhu) do 28. decembra 1998 (predvolanie na pojednávanie), t. j. v trvaní takmer šiestich mesiacov; t. j. spolu v trvaní osemnástich mesiacov, bez akýchkoľvek zákonných dôvodov nečinný.

Vzhľadom na uvedenú dlhodobú nečinnosť okresného súdu ústavný súd konštatuje, že v konaní došlo k priet'ahom, ktoré neboli spôsobené zložitnosťou veci ani správaním sťažovateľov ako účastníkov konania, ale v dôsledku postupu okresného súdu.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu právo zaručené podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa môže realizovať len prostredníctvom takého konania (činnosti) súdov, ktoré smeruje k odstráneniu právnej neistoty, kvôli ktorej sa občan obrátil na orgán súdnej moci.

Vychádzajúc z dôvodov vyššie uvedených (hodnotenie podľa kritéria zložitosti veci), z platnej právnej úpravy a z postupu súdu (organizovania jeho procesného postupu) v predmetnom občianskoprávnom súdnom konaní nemožno hodnotiť postup okresného súdu v posudzovanej veci ako postup, ktorý by zodpovedal ústavou priznanému právu na

prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (resp. dohovorom priznanému právu na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote) a príslušným ustanoveniam Občianskeho súdneho poriadku, čo je nevyhnutým predpokladom spoločensky efektívneho, t. j. rýchleho a účinného poskytnutia právnej ochrany.

Vyššie uvedený postup okresného súdu spôsobujúci zdĺhavosť namietaného konania nevykazoval podľa názoru ústavného súdu znaky plynulého a efektívneho konania a bol teda konaním so zbytočnými priet'ahmi.

4.5. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 1.

5. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľom ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

6. Ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch (čl. 127 ods. 2 ústavy, § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

6.1. Sťažovatelia požadovali priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100 000 Sk, a to z dôvodov uvedených v bode 3 I. časti tohto odôvodnenia.

6.2. Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľov. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať im aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia

zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľov (pozri body 4.1 až 4.3 tejto časti) považuje za primerané vo výške 40 000 Sk, t. j. po 10 000 Sk pre každého z nich.

6.3. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 3.

7. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Úspešným sťažovateľom vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom. Advokát vykonal tri úkony právnych služieb, a to prevzatie a prípravu zastupovania, písomné podanie (sťažnosť) z 23. júna 2004 a stanovisko z 2. septembra 2004 k vyjadreniu okresného súdu. Odmena určená podľa § 13 ods. 8 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) z výpočtového základu (§ 1 ods. 2 vyhlášky) 13 602 Sk vo výške 1/3 predstavuje 4 540 Sk za jeden úkon. Základná sadzba tarifnej odmeny bola však znížená o 20 %, pretože išlo o spoločné úkony pri zastupovaní „dvoch alebo viacerých osôb“ (§ 17 ods. 2 vyhlášky), t. j. na sumu 3 632 Sk za jeden úkon. Celkové trovy za tri úkony spolu s režijným paušálom ku každému úkonu (136 Sk v zmysle § 19 ods. 3 vyhlášky) predstavujú sumu 11 304 Sk za každého sťažovateľa. Spolu u všetkých sťažovateľov predstavuje táto náhrada trov sumu 45 216 Sk, po zaokrúhlení (§ 25 vyhlášky) sumu 45 220 Sk. Keďže si sťažovatelia uplatnili náhradu „*nákladov právneho zastúpenia v sume 14 028 Sk*“, ústavný súd ich žiadosti vyhovel, priznal im náhradu v požadovanej výške a v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené pod bodom 4 výroku tohto rozhodnutia.

8. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. októbra 2004